

Mina få minnen av kriget och en stormig resa

Så annorlunda min barndom var emot alla de som fick sin barndom förstörd runt om i Europa under krigets fasor. Med stort intresse läste jag Eva Grabs barndomsberättelse: "Min farmors handdukar" som var publicerat i Medlemsforum nr 7.

Så otroligt privilegierad jag var! Som liten flicka växte jag upp i en stor handelsträdgård som ägdes av min mormor och morfar. Lidens handelsträdgård låg ett par kilometer norr om Lidköping.

Där fanns tryggheten, det var ett paradiset för där var nog lika vackert som i paradiset. Där fanns mormor och morfar, mostrar och morbröder och alla kusiner som bodde där. På Liden odlades allt, så väl på friland som i växthus och bänkgårdar. Där fanns kor, hästar, grisar, höns, ankor, kaniner och till och med en Påfågel. Min pappa var styrman på Svenska Amerika linjens båtar och därför borta ifrån sin familj månader i sträck.

Under kriget kom pappa att bli stationerad på Såtenäs flygflottilj, 1942 flyttade vi från Liden till Såtenäs flygflottilj. Jag kommer bara ihåg ett stort brunt skrämmande hus med många lägenheter och på baksidan stora höga, fula granar och staket och män i uniformer över-allt. Vi kom från

Lidens tysta oas till en annan verklighet. En trist kaserngård och med flygplan dånande över våra huvuden, och inte en blomma så långt ögat kunde nå. Vi vantrivdes!

Någon tid därefter stod "Villastaden" färdig, små enfamiljshus som låg utanför flottiljen. Dit flyttade vi och bodde där till krigsslutet. En sommardag när jag var ute och lekte flög ett flygplan lågt över mitt huvud, det störtade 100 meter ifrån mig ute på åkern. Det var ett amerikanskt plan, som väl var klarade sig piloterna.

På Liden lekte mina kusiner och jag krig, vi satt i mormors naftalindoftande vindsgarderob med våra dockor och lekte att soldaterna letade efter oss. En liten svag belysning lyste upp garderoben och skickade skuggor på väggarna, där koffertar, resväskor och kläder gjorde sitt till att vi skulle bli vettskrämda.

Efter krigets slut fick pappa en "egen" båt, det nybyggda fartyget Atomena som ägdes av Nordström & Thulin. Atomena skulle över till USA och gå mellan Nord- och Sydamerika. Mamma, min stora syster och jag fick åka ner till Göteborg och vinka av pappa. Vi fick följa med ut till Vinga fyr och sedan fick vi ta lotsbåten tillbaka. Det var ett äventyr och

*Skaraborgs
Flygflottilj
Såtenäs*

storslaget att få vara med om, men inte visste jag då att det var bara början på ett kommande äventyr.

M/S Atomena

Vi vinkade av pappa den 16 juli 1945 och sen sågs vi inte förrän den 10 juni 1947.

Vi flyttade till en lägenhet i Lidköping, en lägenhet som hade badkar. Det var skrämmande att bada för jag hade snappat upp att tyskarna lurade judarna att bada och bäst de låg där och hade det skönt gick botten ur och de hamnade i eldslågor.

Åren gick och den 2 september 1950 gick mamma, min syster Marianne och jag ombord på 10000-tonnaren m/s Hainan ett av Ostasiatiska kompaniets fartyg. Denna gång blev vi avvinkade av mostrar och morbröder. Av mormor och morfar hade jag fått ett målar-skrin som var en för tidig 13-års present. Hainan avgick samma dag för färd mot Rotterdam och därefter USA. Kaptenen ombord hette Johnsson, pappa och han hade varit kurskamrater i sjökaptensklassen. Pappa skriver till mamma att han är en godmodig prick, liten, och tjock och välmående.

Så fort vi lämnade Vinga fyr bakom oss bröt stormen loss och varade ända tills vi kom till Rotterdam. I Rotterdam fick vi en fläkt av den stora världen, där var fartyg och folk från alla världens länder. Vi skulle lasta skrot där, skrot som kom från alla sönderbombade hus och fabriker. Det var en förfärlig syn som mötte oss, då vi från hamnen åkte in till Rotterdam. Överallt var det sönderbombade hus, konstigt nog stod hörnen kvar på många hus och jag tänkte, att de som hade satt sig där hade nog klarat sig! Det var så förfärligt fasansfullt att se och vi var ju inte det minsta förberedda. En sån trygg värld Sverige hade varit under kriget, vi visste nog inte hur lyckliga vi kunde vara som hade klarat oss undan detta helvete.

M/S Hainan

Resan över Atlanten blev förfärlig. Vi gick rätt in i en orkan. Atlantens skyhöga vågor vältrade sig, de blev höga som berg brusande och dånande rasande de ner i sina vågdalar. Hainan var som ett litet nötskal, jag kände mig fruktansvärt övergiven. Mamma och Marianne var inte talbara, där de

låg i sina kolar med slingerbräda och var väldigt sjösjuka.

När vi så småningom kom till Baltimore fick mamma ett brev från pappa, där han skriver:

"Först av allt vill jag önska er välkomna till USA. Jag förstår att det varit en mycket svår resa. Du sa när vi pratades vid att vädret för närvarande var gott men jag tänkte att det endast bara var lugnet före stormen. Jag följer vädret på Atlanten och vad jag kan förstå, skulle den orkanen som igår befann sig syd om Bermuda komma i er väg under denna dagens lopp. Hainan är ju en ny och god båt så det är ju inget att direkt vara rädd för men det är ju otrevligt." Vidare skriver pappa att: "väderleksrapporten fick jag nyss och det bådalar inget gott för Edert vidkommande, vad jag kan se stävar ni rätt in i orkanens center. Ändrar inte Johnsson sin kurs så får ni nog valsa riktigt är jag rädd. Enda vägen är att gå tillbaka och sydvart för att undvika den, åtminstone centret. Ja det var inget vidare nyttigt".

Stackars pappa så orolig han måste ha varit, han stod i kontakt med telegrafisten på Hainan varje dag. Pappa befann sig utanför Perus kust på väg upp till NewYork.

Efter 14 dagar i det nya landet sammanstrålade vi så äntligen med varandra efter att inte ha sett på över 16 månader. Kapten Johnsson ändrade inte kurs.

Vi mönstrade på Atomena och fick följa med pappa på en resa ner till Sydamerika och vi var tillbaka i New-York några dagar före julafton. Men denna resa var annorlunda, här såg vi djupaste fattigdom, ofantlig rikedom och diskriminering. Men det är en annan historia.

Bibbi Baath